

Nauczanie o współczesnych problemach geograficznych Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Geografia - moduł nauczycielski	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 07GRFNS.21KU.13128.23
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Iwona Piotrowska, Małgorzata Cichoń
Prowadzący zajęcia	Iwona Piotrowska, Małgorzata Cichoń, Ewelina Lipka
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Laboratorium: 15, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przedstawienie możliwości zastosowania nauczania poszukującego, problemowego oraz studium przypadku do wykorzystania w realizacji podstawy programowej w szkole ponadpodstawowej.
C2	Przedstawienie wybranych współczesnych problemów o charakterze globalnym i ich implementacja w praktyce szkolnej.
C3	Podstawowa wiedza z geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej świata i Polski.

Wymagania wstępne

Umiejętność wykorzystania programów z pakietu Office w zakresie prowadzenia lekcji geografii oraz tworzenia materiałów dydaktycznych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Stosuje metody poszukujące, problemowe i studium przypadku	D1.W2, D1.W4, D1.W5, D1.W6	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
W2	Rozumie potrzebę działań edukacyjnych dla klimatu i zrównoważonego rozwoju	D1.W13, D1.W2, D1.W5, D1.W6, D1.W9	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
W3	Zna miejsce współczesnych problemów o charakterze globalnym w podstawie programowej nauczania geografii w szkole ponadpodstawowej	D1.W2	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
W4	Wyszukuje samodzielnie informacje na temat współczesnych problemów o charakterze globalnym	D1.W2, D1.W4	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
W5	Rozumie interdyscyplinarny charakter współczesnych problemów o charakterze globalnym	D1.W2, D1.W3	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Wyjaśnia powiązania przedstawianego współczesnego problemu z różnymi działami geografii oraz z innymi przedmiotami	D1.U3, D1.U5	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
U2	Potrafi samodzielnie zaprojektować lekcję geografii przedstawiającą wybrany współczesny problem o charakterze globalnym	D1.U1, D1.U2, D1.U3	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Jest gotów do poszerzania i pogłębiania własnej wiedzy na temat współczesnych problemów o charakterze globalnym	D1.K7, D1.K8	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Nauczanie poszukujące, problemowe i studium przypadku w praktyce szkolnej. Współczesne problemy w podstawie programowej geografii w szkole ponadpodstawowej	W1, W2, W3, K1	Laboratorium
2.	Edukacja dla klimatu i zrównoważonego rozwoju - wyzwania	W2, W4, W5, K1	Laboratorium
3.	Projektowanie lekcji geografii z wykorzystaniem metody nauczania poszukującego, problemowego i studium przypadku	W2, W5, U2	Laboratorium
4.	Projektowanie lekcji geografii: Zagrożenia związane z wielkimi inwestycjami hydrologicznymi	W2, W3, W4, W5, U1, U2	Laboratorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Projektowanie lekcji geografii: Problemy rolnictwa - salinizacja i pustynnienie	W3, W4, W5, U1, U2	Laboratorium
6.	Projektowanie lekcji geografii: Turystyka a zrównoważony rozwój	W3, W4, W5, U2	Laboratorium
7.	Projektowanie lekcji geografii: Zagrożenia związane z niską jakością powietrza na obszarach miejskich	W2, W4, W5, U1, U2	Laboratorium
8.	Projektowanie lekcji geografii: Zagrożenia związane ze starzeniem się społeczeństw	W4, W5, U2	Laboratorium
9.	Projektowanie lekcji geografii: Transport w obszarach polarnych w obliczu zmiany klimatu.	W2, W4, W5, U2, K1	Laboratorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Laboratorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda warsztatowa, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - technika analizy SWOT, Metoda aktywizująca - technika drzewka decyzyjnego, Metoda aktywizująca - metoda "kuli śniegowej", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Laboratorium	<p>Na ocenę końcową składają się:</p> <p>a) aktywna obecność podczas ćwiczeń praktycznych</p> <p>b) opracowanie scenariusza lekcji</p> <p>c) indywidualne przygotowanie fragmentu lekcji (symulacja).</p> <p>Skala ocen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) - 90,0% punktów i powyżej, 2. dobry plus (db plus; 4,5) - 80,0-89,9% punktów, 3. dobry (db; 4,0) - 70,0-79,9% punktów, 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) - 60,0-69,9% punktów, 5. dostateczny (dst; 3,0) - 50,0-59,9% punktów, 6. niedostateczny (ndst; 2,0) - poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Okoń W., 1987. Nauczanie problemowe we współczesnej szkole. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.
2. Szkurłat E., Piotrowska I., Hibszer A., Rachwał T., Wieczorek T., 2017. Nowa podstawa programowa z geografii dla liceum ogólnokształcącego oraz technikum – ogólne założenia i warunki realizacji. Geografia w Szkole, Wydawnictwo Agencja AS Józef Szewczyk.
3. Szkurłat E., Hibszer A., Piotrowska I., Rachwał T., Wieczorek T., 2019. Komentarz do podstawy programowej przedmiotu geografia: III etap edukacyjny: 4-letnie liceum ogólnokształcące oraz 5-letnie technikum. [w:] Podstawa programowa kształcenia ogólnego z komentarzem: szkoła ponadpodstawowa: liceum ogólnokształcące, technikum oraz branżowa szkoła I stopnia: Geografia. Ministerstwo Edukacji Narodowej.
4. Creveny R., 2006. Wielkie katastrofy i anomalie klimatyczne w dziejach. Bellona Warszawa.
5. Woś A., 2010. Klimat Polski w drugiej połowie XX wieku. Wydawnictwo Naukowe UAM.

Dodatkowa

1. Chełmicki W., 2001. Woda - zasoby, degradacja, ochrona. Wyd. nauk PWN, Warszawa.
2. Kundzewicz Z.W., 2000. Gdyby mała wody miarka. Zasoby wodne dla trwałego rozwoju. Wyd. Nauk PWN.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Laboratorium	15
Czytanie wskazanej literatury	5
Przygotowanie pracy pisemnej	5
Przygotowanie demonstracji	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
D1.K7	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia
D1.K8	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu
D1.U1	Absolwent/ka potrafi identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi
D1.U2	Absolwent/ka potrafi przeanalizować rozkład materiału
D1.U3	Absolwent/ka potrafi identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania
D1.U5	Absolwent/ka potrafi kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy
D1.W2	Absolwent/ka zna i rozumie podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć
D1.W3	Absolwent/ka zna i rozumie integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału
D1.W4	Absolwent/ka zna i rozumie kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno- komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym
D1.W5	Absolwent/ka zna i rozumie konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć
D1.W6	Absolwent/ka zna i rozumie metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym
D1.W9	Absolwent/ka zna i rozumie metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej
D1.W13	Absolwent/ka zna i rozumie znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych